

НА ПАСІЦІ

Бесіда за сюжетною картиною

Вам цікаво, як Джмелик проводить свої канікули? Виявляється, так само, як і багато хто з вас! Засмагає на сонечку, купається досхочу в річці, допомагає бабусі поливати город, зустрічається з друзями та щодня дізнається про щось цікавеньке. От сьогодні він навідався до книгарні й навіть не здогадувався, які пригоди на нього чекають...

Добра справа

У книгарні Джмелик купує нові книжки і час від часу примірничок своєї улюбленої книжки "Мед для мами" Івана Малковича.

"Навіщо ж купувати книжку, яку ти вже прочитав?" — запитаєте ви. "Щоб подарувати своєму другові!" — відповідає Джмелик.

Побачивши знайому обкладинку, він завжди відчував бажання зробити добру справу. Цього разу вирішив придбати кілька примірників улюбленої книжки, щоб передати в дитячу лікарню. За читанням час плине швидше та ще й з користю. А позитивні емоції, як відомо, допомагають одужувати.

- *А ви вже читали книгу Івана Малковича "Мед для мами"? Якщо так, то які почуття й думки вона у вас викликала? Якщо ж ні, то неодмінно зробіть це — не пошкодуєте.*
- *Чи траплялося вам читати книжку, яка надихнула вас на добрі справи?*

Купивши книжки, Джмелик замислився: "Було б добре ще горнятко меду подарувати хворим дітям. Це було б і приємно, і солодко, й корисно...".

Аж тут чиясь тепла рука торкнулася плеча Джмелика.

— Такі думки може народжувати тільки добре серце! — почувся голос.

Джмелик обернувся. Перед ним стояв дідусь у крилатому капелюсі й дивився на нього добрими й мудрими очима.

— Як це ви змогли прочитати мої думки! — здивовано вигукнув хлопчик. — Ви, напевне, чарівник!

— Може трохи й чарівник, а більше пасічник, — таємниче підморгнув дідусь, — хочеш завітати до мене на пасіку? Дізнаєшся багато цікавого про мед та ще й гостинець для своїх друзів отримаєш.

Джмелик, звісно, погодився.

Біля вуликів

І от вони з дідусем уже в чудовому лісі. Джмелик з насолодою глибоко вдихає пахощі хвої та квітів.

- *Розгляньте праву сторінку обкладинки. Як би ви описали ліс, до якого потрапили? Затишний, страшний, привітний, дрімучий, світлий, спокійний, таємничий, загадковий?*
- *Які дерева бачите на галявині? Які ще рослини привернули вашу увагу?*
- *Уявіть, що ви теж опинилися на лісовій галявинці разом із Джмеликом. Які звуки ви чуєте? Які пахощі?*

Увагу Джмелика відразу привернули маленькі дерев'яні будиночки, біля яких чулося тихе гудіння.

- *Скільки будиночків на малюнку? Які з них бджолині? Чи знаєте, як вони називаються?*

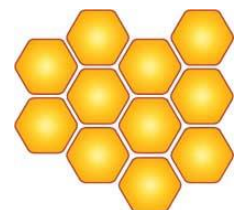
Дідусь-пасічник повів свою розповідь.

— Це ось вулики — бджолині оселі. В них малі трудівниці будують стільники, в яких зберігають запаси солодкого меду. Ним вони харчуються взимку, коли немає квітів. У кожній бджолі, залежно від віку, свої обов'язки. Молоді робочі бджолі годують малюків. Трохи старші — розбудовують житло, приймають від інших бджіл нектар і переробляють на мед, виконують роль санітарів. Лише старі бджолі збирають пилок та нектар.

- *Чи доводилося вам бачити бджіл у квітках? Що вони там робили?*
- *Яких бджолиних родичів ви знаєте? Що спільного та відмінного між джмелями, осами та бджолами?*
- *Чи можуть бджолі становити небезпеку для людей? Запитайте у дорослих, як уберегтися від укусів бджоли, оси чи шершня, яких заходів вживати, коли це сталося?*

Стільники

Дідусь показав Джмеликові стільники, які бджолі побудували з воску. Це дивовижна конструкція з однакових шестикутників, яку ці комахи будують без лінійки та олівця.

- *Спробуйте накреслити стільники на аркуші паперу.*

У цих комірках бджолі вирощують малят, а ще зберігають запаси корму — мед, пергу, квітковий пилок.

Про що гудуть бджоли?

— Піду-но я, Джмелику, зберу гостинці для тебе й діток, — мовив пасічник, — а ти можеш тим часом ближче познайомитися з моїми бджілками. А щоб було цікавіше, застосу троху свої чари.

Джмелик одразу відчув, що саме змінилося, — рівномірне гудіння бджіл перетворилося для нього на окремі голоси. Так от про які чари говорив дідусь! Він тепер розуміє мову бджіл та зможе дізнатися всі їхні секрети.

Хлопчик нахилився нижче до квіток.

- *Розгляньте ліву сторінку обкладинки та спробуйте й самі почути те, що почув Джмелик.*

Онде бджілка з яскравим маком тихо перемовляються.

- *Як гадаєте, про що їхня розмова?*

А он одна з бджілок зупинилася перепочити та послухати мелодію, яку виграє на скрипочці музика-коник.

- *Чи до вподоби їй музика? Як вона похвалить коника?*

Довговусий бджола-дідусь диригує дуетом співаків.

- *Про що їхня пісенька? Які пісні допомагають вам виконувати роботу?*

Двоє бджілок змагаються: хто з них може краще сховатися в дзвіночку.

- *Як вони домовлялися, хто перший спробує?*

Маленька трудівниця черпаком набирає з глибокої квіточки дзвіночка запашний нектар та наливає його в мисочки й відерця своїх друзів.

- *Як вона гукає їх? Як зичить щасливої дороги? Що чує у відповідь?*

Біля ромашок відбувається урок медової школи.

- *Яких наук тут навчають маленьких бджілок?*

Окрім читання, математики, хорového співу, тут є особливі уроки — медознавство, одорологія (наука про запахи), орієнтування на місцевості, пілотування та естафети з відерцями для меду.

- *Складіть розклад дня для бджіл-школярів. Що вони можуть робити на перервах?*
- *Придумайте якомога більше слів, які починаються з літер, написаних на ромашках і можуть допомогти описати цю картину.*
- *Який настрій у бджілок на галявині? Чому вони почувуються задоволеними та радісними?*

Медові гостинці

Через якийсь час дідусь вийшов зі своєї хатинки та вручив Джмеликові кошик, повний медових ласощів.

- *Які дарунки повезе Джмелик друзям?*

— Дякую Вам, пане пасічнику, за чарівний дар! Я стільки всього цікавого почув від бджілок. І за мед спасибі. Передам ваші гостинці діткам у лікарні та розповім про все, що дізнався сьогодні, на сторінках журналу.

Бджоли-школярі весело кружляли навколо Джмелика та дзижчали своєю, тепер зрозумілою йому мовою: "До побачення!". Очі дідуса лагідно всміхалися, і від його доброго погляду на галявині ставало ще світліше.

— Успіхів тобі, Джмелику. Твої добрі справи так потрібні іншим!